Občasník Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ

Newsletter 7 – leto 2013

Belince, Čeľadince, Čermany, Dvorany nad Nitrou, Horné Obdokovce, Hrušovany, Chrabrany, Kamanová, Koniarovce, Krnča, Ludanice, Nitrianska Streda, Oponice, Práznovce, Preseľany, Solčany, Súlovce

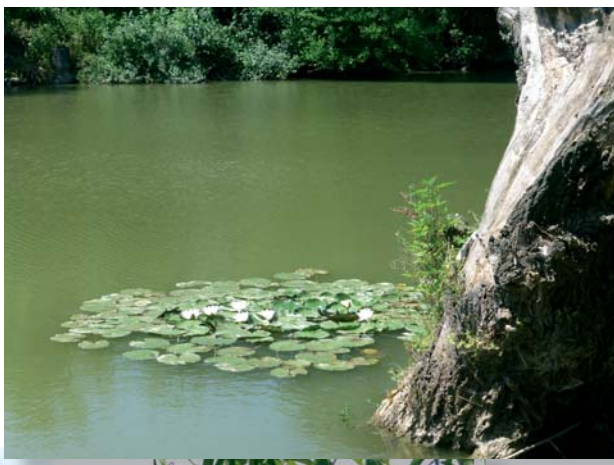

Nastal čas, keď tak ako po minulé roky vydávame náš občasník. V poradí je to siedme číslo, v ktorom chceme priblížiť život v mikroregióne SVORNOSŤ. Rok 2013 je posledným, v ktorom sa obce a podnikatelia môžu uchádzať o finančné prostriedky z balíka, ktorý sme získali na realizáciu projektov v roku 2009. V rámci vyhlásených výziev bolo prijatých 26 žiadostí, ktoré boli ukončené v máji 2013 a ktoré po vykonaní kontroly či spĺňajú kritéria oprávnenosti a či majú všetky povinné prílohy, boli predložené členom výberovej komisie. Výberová komisia hodnotila a odporučila všetkých 26 žiadostí schváliť a poslať na Platobnú pôdohospodársku agentúru SR, ktorá ich posúdi a so žiadateľmi z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 uzatvorí zmluvy.

Nakoľko sa nevyčerpali všetky finančné prostriedky bude vyhlásená ešte jedna, posledná výzva pre obce aj pre podnikateľov. Takže nás ešte čaká veľa práce aj napriek tomu, že je obdobie dovoleniek, hudobných festivalov, či rôznych kultúrnych akcií a obecných osláv konaných pri príležitosti prvej písomnej zmienky o obci.

Za obdobie od januára až doteraz sme zasa o krok ďalej. Obce ukončili niektoré projekty, ktoré vám predstavíme vo vnútri občasníka, ukončili sme nadnárodný projekt spolupráce „Z Oponíc až na Tolštejn“ s českým partnerom zo Šluknovska a pripravili sme niekoľko aktivít pre členov mikroregiónu. Od mája sme pripravovali ďalší projekt spolupráce, tentoraz národný, ktorý je nadstavbou projektu predchádzajúceho. Naším partnerom v rámci projektu bude Kopaničiarsky región – miestna akčná skupina z Myjavy. Termín odovzdania žiadosti bol 9. august 2013, ktorý sme dodržali aj napriek tomu, že čas na prípravu a spracovanie bol krátky vzhľadom k tomu, že projekt má investičný charakter. Teraz už len musíme čakať na verdikt, či náš projekt bol alebo nebol schválený.

Aj v tomto roku sa zúčastňujeme medzinárodnej poľnohospodárskej a potravinárskej výstavy Agrokomplex v Nitre, ktorá sa koná v dňoch 22. - 25. augusta 2013, kde budeme prezentovať mikroregión a spolu s nami v sprievodnom programe vystúpia spevácke skupiny Seniorské srdce z Ludaníc a Koniarovčanka z Koniaroviec. Zapojíme sa aj do módnej prehliadky, kde verejnosti predstavíme Solčiansky slávnostný kroj. Verím, že občasník vás zaujme, k čomu vám želám príjemné čítanie.

Darina Gerhátová
predsedníčka Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ

Medzinárodná konferencia ukončila projekt nadnárodnej spolupráce „Z Oponíc až na Tolštejn“

V pondelok podvečer 8. apríla 2013 sme privítali **našich partnerov z MAS Šluknovska** po dlhej a náročnej ceste v obci Oponice. Po ubytovaní v Chateau Appony sme sa presunuli do Ludaníc na strelnicu **Poľovníckeho združenia PONITRAN**. Tu nás v krásnom prostredí privítal predseda združenia **Milan Rybanský**, ktorý hosťom predstavil históriu a súčasné aktivity a podujatia poľovníckeho združenia. Po jeho úvodných slovách predsedníčka Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ Darina Gerhátová predstavila hosťom jednotlivých členov nášho združenia a Eva Hamplová, predsedníčka MAS Šluknovsko predstavila všetkým svoju skupinu účastníkov. Príjemnú atmosféru, ktorá prevládala počas večere i počas diskusie o činnosti oboch združení a o projekte spolupráce, nám spestrili **Tribečskí heligónkari z Preselian** pod vedením Ivana Pašku.

Nasledujúci deň 9. apríla 2013 ráno sa začali do priestorov hotela **Chateau Appony v Oponiciach** zhromažďovať pozvaní účastníci záverečnej konferencie **projektu spolupráce „Z Oponíc až na Tolštejn“**. Krátko po 10.00 h moderátorka konferencie Soňa Ľudvighová všetkých privítala a zvlášť **predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja Milana Belicu**, ktorý konferenciu slávnostne otvoril. Predseda NSK prítomných srdečne privítal na území Nitrianskeho samosprávneho kraja, pričom podotkol, že Nitriansky kraj má k téme LEADER blízky vzťah, pretože z pôvodného počtu 11 MAS v území tu dnes pôsobí 20. Zdôraznil význam **programu LEADER**, ktorý má mať pokračovanie aj v budúcom programovacom období, aj napriek meniacej sa filozofii, ktorá predpokladá odstránenie rezortizmu a tvorba integrovanej formy čerpania z fondov, ktorej podstatu tvorí spolupráca. Ako príklad spolupráce uviedol práve túto konferenciu a poďakoval za možnosť vidieť a navštíviť Chateau Appony. Vyslovil vieru, že každý zo zúčastnených si odnesie pozitívnu a užitočnú myšlienku.

Po úvodných slovách predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja odovzdala moderátorka slovo **predsedníčke Darine Gerhátovej**, ktorá privítala účastníkov konferencie, lektorov a predstavila prítomným fungovanie a históriu **Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ**. Zároveň sa poďakovala za finančné prostriedky poskytnuté Nitrianskym samosprávnym krajom. Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ si vybudovalo s obcami naozaj výbornú spoluprácu. A na dobrú spoluprácu poukázala aj vo vzťahu s MAS Šluknovsko, ktorá prebieha od roku 2010, čoho dôkazom je práve realizovaný projekt nadnárodnej spolupráce „Z Oponíc až na Tolštejn“. Po týchto úvodných slovách nasledovali vystúpenia prednášajúcich.

Ako prvá vystúpila **Eva Hamplová**, ktorá prítomným predstavila **MAS Šluknovsko**. Toto združenie tvorí 35 obcí a jeho územie siaha až do Libereckého kraja. Ďalej uviedla, že MAS Šluknovsko podporuje aj podnikateľské subjekty v poľnohospodárstve, pričom ide o podporu od 50 000 až do 2 mil. Kč, čím sa odlišujú od podmienok nastavených v Slovenskej republike. Pripomenula, že o mesiac to bude presne 3 roky od začiatku spolupráce, kedy sa obe združenia stretli na konferencii v Olomouci. Od vtedy začali spoločnú komunikáciu a zhodli sa na spoločných cieľoch projektu v rámci rozvoja vidieckeho cestovného ruchu. Územie MAS Šluknovsko je oblasťou, ktorá bola v minulosti priemyselne založená, no dnes je už priemyselná činnosť v úzadí a preto východiskom vysokej miery nezamestnanosti sa do určitej miery stal práve cestovný ruch. Vo svojom vystúpení pokračovala v prezentovaní jednotlivých aktivít projektu a jeho výstupov: KATALÓGU TURISTICKÝCH PRODUKTOV, SPOLOČENSKEJ HRY – PEXESA, TURISTICKÝCH MÁP, TURISTICKÉHO SPRIEVODCU A FLASH PREZENTÁCIE, o ktorých Vás budeme podrobne informovať v nasledujúcom čísle Občasníka.

Ing. Štefan Králik pokračoval so svojou prezentáciou na tému podpory rozvoja vidieckeho cestovného ruchu z pohľadu Nitrianskeho samosprávneho kraja a predstavil systém finančnej podpory spolufinancovania miestnych akčných skupín.

S ďalšou zaujímavou prezentáciou sa predstavila **Martina Šebelová zo Skalice**, majiteľka cestovnej kancelárie, ktorá účastníkom konferencie priblížila ponuku vidieckeho cestovného ruchu na Záhorí. Vo svojej prezentácii sa zamerala **na tvorbu zážitkových balíčkov** v rámci územia Záhorie. Cestovný ruch má v tomto regióne vysoký potenciál ekonomického prínosu, avšak len za podmienok riadeného predaja kombinácie konkrétnych služieb. Veľký prínos vidí v jeho efektívnom predaji organizovaným skupinám. Predstavila tematické produkty cielene zamerané na segmenty klientov (školy, seniori a firmy) a konkrétne úspešné produkty:

Baťov kanál – s podtitulom: Tu býva príroda!, ide o poldenný/celodenný výlet zahŕňajúci plavbu po Baťovom kanáli, prehliadku technickej pamiatky Výklopník, ochutnávku Skalického trdelníka a miestneho vína, sprevádzanie po pamiatkach, prehliadku výroby Skalickej torty, Skalického trdelníka a návštevu ľadovní.

Ovocinár a jeho sad – ide o celoročný produkt určený pre skupiny detí. Deti tu môžu sadiť stromy, kríky, bylinky, pracovať so zemou, jazdiť na koni, pracovať s poľnohospodárskou technikou, sušiť ovocie. Záujem prejavili aj dospelí, ktorým sa najviac z aktivít pozdáva výroba a ochutnávka muštu. Pozitívne je to, že ide o celoročnú aktivitu.

Výhody komplexných balíčkov spočívajú v tržbách pre viaceré subjekty, v komplexnej službe pre klienta a vykrytí hluchých miest. Martina Šebelová poznamenala, že je pre nich dôležitá celoročná ponuka, preto v zimnom období zakladajú svoje produkty prevažne na nočných prehliadkach pamiatok a ochutnávkach typických produktov – trdelníka, vína a destilátov.

Čo v sebe skrývajú pojmy destinačný fond a destinačná agentúra nám priblížili lektori partnerskej MAS Šluknovsko **Filip Brodský a Jiří Rak z o. p. s. České Švýcarsko**. Ide o činnosť agentúry, ktorá je založená na propagácii a ponuke prírodných atraktivít. Podľa nich neexistuje oblasť, ktorá nie je ničím zaujímavá, treba si len ujasniť, čo je potrebné pre cestovný ruch a vytvoriť marketingovú koncepciu. Pre Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ môže byť zaujímavá sakrálna turistika, pričom nemusí ísť len o monumentálne stavby, ale aj o drobné kríže. Dôležité je tiež vytvoriť v podvedomí turistu prepojenie názvu a miesta. Obaja lektori upozornili aj na dôležitosť spolupráce medzi verejným sektorom, krajskými samosprávami, obcami a súkromným sektorom. Jiří Rak predstavil vznik a činnosť Destinačného fondu, ktorý je založený na princípe partnerstva s cieľom šetrne, spoločne a so zdieľanými nákladmi a zodpovednosťou dlhodobo financovať rozvoj šetrného cestovného ruchu v regióne Českého Švýcarska. Dodal, že spoločnosť funguje bez právnej subjektivity, pričom každý člen prispeje ročne určitou finančnou čiastkou a ak sa člen rozhodne, že už viac nepotrebuje služby spoločnosti, ukončí spoluprácu. V niekoľkých prípadoch sa stalo, že sa členovia opätovne vrátili. Objasnil aj spôsob akým sú finančné prostriedky využívané: časť ide na rozvoj, časť na marketing a časť na reklamu. Na záver svojho vystúpenia dodal, že spolupráca s MAS Šluknovsko úspešne trvá už asi 5 rokov.

V ďalšej časti konferencie boli predstavené **úspešné produkty vidieckeho cestovného ruchu** – Park miniatúr, Matúšovo kráľovstvo, cykloturistika. **Park miniatúr** sa nachádza v obci Podolie v okrese Nové Mesto nad Váhom. Juraj Hlatký priblížil celý sled udalostí, ktoré predchádzali vzniku parku – od získania pozemku v roku 2002, následné terénne úpravy, vznik prvých základov hradov, jeho slávnostné otvorenie až po vznik predajného miesta propagačných predmetov. V parku miniatúr nájdete miniatúry hradov, kaštieľov, kostolíkov a zámkov na Slovensku. V súčasnosti je tu postavených 42 miniatúr. Ďalej pokračoval v predstavení produktu cestovného ruchu **Matúšovo kráľovstvo**, ktorý funguje na podobnom princípe ako hra Vandrovaní po Tolštejnském panství. Matúšovo kráľovstvo je produktom, ktorý sa zakladá na bohatej a príťažlivej feudálnej histórii, tajomných hradoch a zámkoch a povesťami opradenom kraji. Hlavnou črtou tohto produktu je možnosť prezentácie každého subjektu samostatne, ale zároveň pod spoločnou značkou Matúšovho kráľovstva. Spojenie do veľkého celku umožňuje osloviť a pritiahnuť oveľa väčšie množstvo turistov, ako by to bolo pri individuálnej propagácii a zároveň dosiahnuť aj výrazné predĺženie ich pobytu. Posledný predstavený produkt vidieckeho cestovného ruchu sa týkal **využitia cykloturistiky**. Juraj Hlatký, ktorý je taktiež predsedom Slovenského cykloklubu, vyzdvihol ideálne podmienky pre cykloturistiku na Slovensku. Podľa jeho slov má táto oblasť cestovného ruchu silný rozvojový potenciál. Predstavil projekt **Bikepark Považský Inovec**, ktorého cieľom je vytvorenie konkurencieschopného a trvalo udržateľného produktu v cestovnom ruchu, založenom na vytvorení siete cykloturistických trás určených predovšetkým pre horské bicykle v Považskom Inovci a jeho bezprostrednom okolí.

Posledná téma prvého dňa konferencie sa týkala rozvoja turistického ruchu v regióne, ktorú nám priblížil **Peter Dragúň**, **predseda Klubu slovenských turistov Žochár z Topoľčian**. Svoju prezentáciu zameral na oblasť cykloturistiky – jazdenie s poznávaním – projekt ako zábava. Cieľom cykloturistiky môže byť potešenie z jazdy, zlepšenie kondície, či poznávanie okolia. Predstavil prítomným región okresu Topoľčany, ktorý ohraničujú pohoria Tribeč, Strážovské vrchy a Považský Inovec. Ako nosnú vetvu cyklotrasy vidí na trase popri rieke Nitra, alebo cez pohorie Tribeč. Nachádza sa tu veľa zaujímavých miest, o ktorých podrobne hovoril. Na záver svojej prezentácie vyslovil presvedčenie, že Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ

svojim projektom prispeje k zvýšeniu informovanosti návštevníkov o ponúkaných službách a potencionálnych zážitkoch v našom regióne.

V závere konferencie moderátorka Soňa Ludvighová zhodnotila zaujímavé a odborné prezentácie, ktoré budú pre nás určite prínosom a inšpiráciou pre ďalšiu spoluprácu a predsedníčka združenia Darina Gerhátová poďakovala všetkým prednášajúcim za ich ochotu, nápady a námety na nové aktivity. Prítomným poďakovala za účasť a výbornú atmosféru a pozvala ich na prehliadku Apponyiovskej knižnice.

V stredu 10. apríla 2013 ráno sa všetci sústredili pred hotelom, aby pokračovali v konferencii. Ale neboli to opäť prednášky, rozhodli sme sa účastníkom konferencie predstaviť jeden z výstupov projektu a to konkrétny turistický produkt. V úvode Darina Gerhátová privítala rodáka z Chrabrian, **poslanca NR SR Pavla Gogu** a predstavila nasledujúci program. Prvou našou zastávkou bola návšteva **Múzea A. S. Puškina v Brodzanoch**, ktorý sa nachádza v budove renesančného kaštieľa zo 17. storočia. Po prehliadke sme pokračovali v našom putovaní ďalej a navštívili sme **„Salaš Cibajky"**. Majiteľ **Vladimír Hamara**, nás previedol po areáli a oboznámil so svojim podnikaním a s plánmi do budúcnosti. Jeho cieľom je vytvoriť z areálu agroturistické zariadenie. Priblížil nám každodennú prácu na salaši, pozval nás na malú ochutnávku vyrábaných produktov a na prehliadku salaša. Zo salaša sme sa presunuli **do Klátovej Novej Vsi**, kde nás v renesančnom kaštieli privítala **starostka obce Iveta Randziaková**, ktorá nám predstavila historické pamiatky a realizované projekty zamerané na zveľadenie obce. Našou ďalšou zastávkou mal byť výstup ku kostolíku Sádok, ale žiaľ záplavy nám nedovolili navštíviť tento unikátny skvost. Po zastávke v Solčanoch, kde sme ukončili predstavenie turistického produktu, sme sa vrátili späť do Chateau Appony, kde sme obedom ukončili medzinárodnú konferenciu.

Schválené projekty z dotácie NSK v roku 2013

V novembri 2009 Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ získalo finančné prostriedky na spolufinancovanie integrovanej stratégie rozvoja územia **z rozpočtu Nitrianskeho samosprávneho kraja** vo výške 41 492 EUR na obdobie piatich rokov. Tento rok je teda posledným, kedy sme mohli podporiť projekty z dotácie NSK. Túto možnosť využilo **9 žiadateľov**, ktorí spolu získali podporu **vo výške 8 298,08 EUR**.

Názov žiadateľa	Názov projektu	Výška dotácie	Celkový rozpočet
12. Výzva z dotácie NSK			
Obec Práznovce	Architektonická štúdia „Verejné priestranstvo v centre obce Práznovce"	800,00 €	800,00 €
Obec Oponice	Architektonická štúdia Verejné priestranstvá za Obecným úradom v Oponiciach	900,00 €	1 100,00 €
Obec Nitrianska Streda	Architektonická štúdia „Obnova verejného priestranstva pri kultúrnom dome – Nitrianska Streda – II. etapa"	900,00 €	1 200,00 €
Obec Solčany	Architektonická štúdia – Verejné priestranstvo pred cintorínom v obci Solčany	900,00 €	1 200,00 €
13. Výzva z dotácie NSK			
Mgr. Lucia Masaryková	Projektová dokumentácia „Prestavba a modernizácia chaty na ubytovacie priestory v súkromí"	1 340,00 €	2 680,00 €
Miroslav Krošlák DREVOPRODUKT	Projektová dokumentácia „Prestavba a prístavba horskej chaty na ubytovacie zariadenie"	1 325,00 €	2 650,00 €
Ing. Jozef Nikodem TOPFOREST	Projektová dokumentácia „Prestavba a prístavba horskej chaty v obci Krnča na ubytovanie v súkromí"	335,00 €	2 660,00 €
15. Výzva z dotácie NSK			
Obec Kamanová	Architektonická štúdia „Verejné priestranstvo v obci Kamanová"	900,00 €	996,00 €
16. Výzva z dotácie NSK			
Obec Belince	Architektonická štúdia „Revitalizácia verejného priestranstva pred centrálnym parkoviskom v obci Belince"	898,08 €	898,08 €

Predstavujeme ukončené projekty podporené z programu LEADER

Opatrenie 1.1.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo

Názov projektu: **Amfiteáter Čermany - rekonštrukcia a modernizácia**
Žiadateľ: **Obec Čermany**
Výška získaného finančného príspevku: **65 201,53 €**

Projekt riešil stavebno-technické zásahy do priestoru areálu amfiteátra, ktorý sa nachádza v centre obce v priestore medzi kultúrnym domom a kostolom. V rámci rekonštrukcie amfiteátra bolo vybudované prestrešenie javiska a prebehla kompletná renovácia tanečnej plochy pred javiskom. V hľadisku boli osadené nové drevené lavičky. Priestor celého areálu bol upravený, skrášlený zeleňou a po jeho obvode bol vysadený živý plot zo zobu vtáčieho.

Názov projektu: **Výstavba tržnice v obci Práznovce**
Žiadateľ: **Obec Práznovce**
Výška získaného finančného príspevku: **10 463,00 €**

Cieľom projektu bola výstavba novej tržnice, ktorá bola z hľadiska bezpečnosti umiestnená mimo frekventovanej hlavnej cesty. Výstavba zahŕňala položenie novej spevnenej plochy zo zámkovej dlažby a vybavenie tržnice 3 samostatnými predajnými stolmi.

Názov projektu: **Rekonštrukcia a modernizácia domu smútku a priestoru pietneho aktu - Ludanice**
Žiadateľ: **Obec Ludanice**
Výška získaného finančného príspevku: **52 653,89 €**

Rekonštrukcia a modernizácia domu smútku zahŕňala kompletnú výmenu pôvodných okien a dverí, osadenie novej elektroinštalácie a úpravy povrchov vnútorných a vonkajších stien. Novou kompozíciou strechy bolo i vytvorenie prestrešenia plochy pred domom smútku pre konanie smútočných obradov a úprava okolia.

Názov projektu: **Autobusová zastávka v obci Súlovce**
Žiadateľ: **Obec Súlovce**
Výška získaného finančného príspevku: **8 320,78 €**

Projekt bol zameraný na výstavbu autobusovej zastávky v obci Súlovce z dôvodu jej nevyhovujúceho stavu. Súčasťou projektu bolo i položenie novej spevnenej plochy a osadenie 2 betónových lavičiek a odpadkového koša. Vybudovaním autobusovej zastávky bol komplexne dotvorený priestor v centre obce pred obecným úradom.

Názov projektu: **Stavebné úpravy požiarnej zbrojnice v obci Kamanová**
Žiadateľ: **Obec Kamanová**
Výška získaného finančného príspevku: **21 074,30 €**

Stavebné úpravy budovy požiarnej zbrojnice, ktorá bola postavená v roku 1962, zahŕňali časť jej rekonštrukcie - odstránenie hasičskej veže, vybudovanie nového krovu, položenie novej strešnej krytiny a osadenie žľabov a zvodov.

Názov projektu: **Viacúčelové športové ihrisko**
Žiadateľ: **Obec Práznovce**
Výška získaného finančného príspevku: **65 949,48 €**

Predmetom projektu bola výstavba multifunkčného ihriska s hracou plochou 40 x 20 metrov, s povrchom z umelého trávnika a oplotenia do výšky 4 metrov. Ihrisko bolo vybavené viacerými športovými prvkami pre futbal, volejbal, tenis a tiež basketbal.

Názov projektu: **Výstavba trhového miesta v obci Súlovce**
Žiadateľ: **Obec Súlovce**
Výška získaného finančného príspevku: **14 710,96 €**

Projekt riešil výstavbu trhového miesta v obci Súlovce. Bol zameraný na vybudovanie komplexu troch trhových miest v drevenom prevedení a položenie novej spevnenej plochy. Kompozícia návrhu výstavby vychádzala zo zámeru využiť okolie obecného úradu, kde sa po úprave svahu a odstránení existujúceho oplotenia vytvoril priestor pre nové využitie tejto plochy.

Názov projektu: **Výstavba prístrešku pri dome smútku**
Žiadateľ: **Obec Hrušovany**
Výška získaného finančného príspevku: **19 615,68 €**

Cieľom projektu bolo vybudovanie prístrešku o rozmeroch 9 x 9 metrov so spevnenou plochou zo zámkovej dlažby pred domom smútku. V bezprostrednej blízkosti prístrešku bola postavená stena s otvorom v tvare kríža. Riešením projektu sa sprístupnil a využil priestor pred domom smútku pre obyvateľov obce a zároveň sa zvýšil estetický ráz riešeného priestoru.

Opatrenie 2.1.3 Obnova a rozvoj obcí

Názov projektu: **Modernizácia parku Nitrianska Streda**
Žiadateľ: **Obec Nitrianska Streda**
Výška získaného finančného príspevku: **40 046,53 €**

Modernizácia miestneho parku, chránenej prírodnej pamiatky, spočívala v renovácii spevnených plôch a v osadení nových prvkov drobnej architektúry v centrálnej časti obce. Nové spevnené plochy boli riešené s povrchom zo zámkovej dlažby a z mlatu a pozdĺž nich bolo umiestnených 5 lavičiek a 3 odpadkové koše.

Názov projektu: **Verejné priestranstvo v obci Dvorany nad Nitrou**
Žiadateľ: **Obec Dvorany nad Nitrou**
Výška získaného finančného príspevku: **24 763,00 €**

Projekt riešil výstavbu nového atraktívneho verejného priestranstva pri areáli materskej školy. Okrem spevnených plôch pozostávajúcich zo štyroch kruhových oddychových častí, ktoré sú navzájom poprepájané chodníkmi, bola súčasťou projektu i renovácia pôvodnej starej studne. Kolorit verejného priestranstva dotvára 21 lavičiek, 5 odpadkových košov a nová výsadba drevín a záhonov trvaliek.

Názov projektu: **Verejné priestranstvo v centre obce Solčany - 1. etapa**
Žiadateľ: **Obec Solčany**
Výška získaného finančného príspevku: **39 097,17 €**

Cieľom projektu bolo dotvorenie verejného priestoru obce formou vhodne zvolených spevnených plôch v kontexte so sadovými úpravami. Taktiež v rámci projektu verejného priestranstva v centre obce boli osadené nové prvky drobnej architektúry, a to odpadkové koše, lavičky a stojany na bicykle.

Názov projektu: **Obnova centra obce Súlovce**
Žiadateľ: **Obec Súlovce**
Výška získaného finančného príspevku: **20 196,78 €**

Obnova centra obce spočívala v komplexnej renovácii priestoru pred obecným úradom, kde po úpravách terénu a odstránení existujúceho oplotenia sa vytvoril priestor pre nové využitie tejto plochy. V centre obce boli vybudované nové spevnené plochy zo zámkovej dlažby, realizované sadové úpravy, parkové osvetlenie a tiež umiestnený parkový mobiliár – 3 nové lavičky a odpadkový kôš.

Záhradkári z Hrušovian sa inšpirovali...

V sobotu 22. júna 2013 pod záštitou Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ, v rámci získavania skúseností so zavádzaním projektov podporených z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 **zameraných na podporu výroby miestnych produktov a úspešných projektov typu LEADER,** navštívila naša organizácia región Občianskeho združenia Dolnohronské rozvojové partnerstvo.

Po privítaní **pánom Gabrielom Melczerom**, podpredsedom **MAS Dolnohronské rozvojové partnerstvo**, sa celý odborný program začal v Želiezovciach, prehliadkou záhradkárskej osady za Hronom vybudovanej na pôvodnom smetisku. Následne sme sa premiestnili **do firmy BIOCENTRUM s.r.o.**, ktorej majiteľmi sú manželia Ladislav a Klára Palíkoví. V areáli vinohradu pred budovou pivnice, ktorá bola pôvodne založená ešte rodinou Esterházyiovcov, nás manželia privítali a pán Ladislav Palík nám podal rozsiahli výklad o založení a zameraní firmy. V súčasnosti sa venujú rastlinnej a živočíšnej výrobe, pričom dôležitou súčasťou rastlinnej výroby je ovocinárstvo, pestovanie zeleniny a vinohradníctvo. Ich výrobky sú certifikované **„bioprodukty"**. Značnú časť vypestovaného ovocia a zeleniny spracovávajú sušením, z ovocia vyrábajú aj destiláty a pálenky. Na základe množstva vynaloženej energie, ktorú venovali do výsadby vínnej révy, dnes vyrábajú kvalitné biovíno. Na 15 hektároch sa obrába až 60 000 koreňov viniča. V areáli živočíšnej výroby sme si pozreli chov býkov, jalovíc a ošípaných. Na zvládnutie všetkých prác majú vybudovaný rozsiahli strojový park aj vďaka projektu podporeného z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 a moderné skladové priestory. Určite najzaujímavejšou časťou programu bola exkurzia vo vínnej pivnici s možnosťou ochutnávky dorobených vín. Rizling, Peseckú leánku, trnkové a nakoniec aj broskyňové víno sme podľa inštrukcií pána Palíka prevaľovali na jazyku a snažili sa zachytiť chute a arómu, ktoré v tom ktorom víne boli. Popri tom prebiehala čulá diskusia s množstvom laických aj odborných otázok od začiatku výroby vína, jeho dozrievanie, stáčanie až po konzum. Veľa sme sa dozvedeli aj o procese výroby ľadového vína. S uznaním vykonanej práce a po poďakovaní za pohostenie sme sa s rodinou pána Palíka rozlúčili.

V rámci programu sme si na mieste pozreli aj **zaujímavé projekty** podporené **cez prístup LEADER** na území OZ Dolnohronské rozvojové partnerstvo.

Našou ďalšou zastávkou bola prezentácia **firmy FÁBIK s.r.o.**, ktorá sa zaoberá pestovaním kvetín v skleníkových podmienkach. Na ploche cca 3 futbalových ihrísk sú vybudované skleníky, v ktorých pán Karol Fábik pestuje rozsiahly sortiment kvetín, s ktorými zabezpečuje náš, ale hlavne zahraničný trh od prvých jarných kvietkov po chryzantémy na jesenné hroby. Ako nás informoval, už v čase keď je vonku ešte sneh, začína s prvou jarnou kvetinovou výsadbou. Materiál na výsadbu si zabezpečuje hlavne zo zahraničia (Maďarsko, Holandsko). Množstvo vysadených črepníkov a súvisiacu závlahu by nezvládol bez modernej sadzačky a spletitej zavlažovacej sústavy. Okrem trvalých zamestnancov si firma na nárazové sezónne práce objednáva aj brigádnikov. Podľa slov majiteľa firmy táto práca musí byť aj vysoko odborná. Okrem zabezpečenia kvalitného výsadbového materiálu, priebežnej starostlivosti o zdravý rast a správny zástrih, treba sledovať aj trendy v kombinácii výsadby rôznych druhov a mať informácie, o ktorý druh sa predpokladá najväčší záujem. Príjemnou časťou návštevy bola neodolateľná ponuka pána Fábika na voľný výber letničiek z jeho záhonov. Z prehriatych skleníkov, s množstvom nových informácií, s potešenými očami z rôznorodosti farieb a vďakou za vybrané letničky sme sa s pánom Fábikom rozlúčili a zamierili na obed do Pohronského Ruskova, ktorého súčasťou bola prehliadka **vojenského „Military múzea"** pána Ladislava Žákoviča.

Pán Žákovič je jedným z tých, ktorým učarovalo zberateľstvo artefaktov z obdobia I. a II. svetovej vojny. Zaujalo nás jeho nadšenie ako k jednotlivým exponátom podával svoj vlastný príbeh výkladu ako sa k tomu-ktorému exponátu dostal. Jeho kvalitu práce ocenili aj v múzeu SNP, s ktorým má uzatvorenú zmluvu na výmenu vystavovaných exponátov.

Na záver sme sa poďakovali organizátorom za pripravený bohatý program a s pozitívnymi dojmami sme odcestovali domov.

Ľubomír Svorad
predseda SZZ Hrušovany

Kontakty na Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ

Meno	Funkcia	telefón	e-mail
Darina Gerhátová	predseda	0917 306 452	svornost@stonline.sk
Ing. Barbora Gerhátová	manažér	0917 306 453	info@mrsvornost.sk
Ing. Jana Svocáková	administratívny pracovník	038/538 36 53	jana.svocakova@mrsvornost.sk
Ing. Mária Fiantoková	administratívny pracovník	038/538 36 53	maria.fiantokova@mrsvornost.sk
Adresa sídla	Nitrianska 2/3, 955 01 Chrabrany		
IČO:	36103942		
Adresa kancelárie	Obecný úrad Solčany, Hviezdoslavova 50, 956 17 Solčany		
Telefón	038/ 538 36 53		
Internetová stránka	www.mrsvornost.sk		

Občasník Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ číslo 7 – leto 2013. Tento informačný materiál vydáva Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ, sídlo Nitrianska 2/3, 955 01 Chrabrany, tel.: 0917 306 452, www.mrsvornost.sk, info@mrsvornost.sk v rámci realizácie Integrovanej stratégie rozvoja územia Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013. Prípravné a redakčné práce: Ing. Barbora Gerhátová. Náklad 6100 ks. Neprešlo jazykovou úpravou.

Spolufinancované ES

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka:
Európa investujúca do vidieckych oblastí

PROGRAM ROZVOJA VIDIEKA SR 2007-2013

LEADER